

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Молекулярні методи діагностики хвороб рослин»

Ступінь вищої освіти – Доктор філософії

Спеціальність – 202 Захист і карантин рослин

Освітня програма «Фітопатологія»

Рік навчання – 1, семестр- 2 (*денна, заочна*)

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС – 5

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Волощук Н.М., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна

Контактна інформація лектора (e-mail)

voloshchuk_m_nataliia@ukr.net

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3192>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета навчальної дисципліни – оволодіння сучасними методами досліджень у фітопатології, вміння користуватися біохімічними та молекулярно-генетичними методами досліджень. Отримані знання – це основа більш ефективного, науково-обґрунтованого екологічно безпечного захисту сільськогосподарських культур від інфекційних захворювань.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/практичні/самостійні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Загальна характеристика збудників хвороб рослин.	3/-/5	знати: методи ідентифікації збудників хвороб рослин як за культурально-морфологічними ознаками, так і за допомогою сучасних технологій, що передбачає дослідження геному та метаболітів;	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією та додатками до неї та наведеними джерелами літератури в eLearn).	<i>Виконання та здача лабораторних і самостійних робіт, а також</i>
Тема 2. Морфологічний метод ідентифікації грибів, бактерій, вірусів. Методи мікроскопії.	3/4/10	загальну характеристику збудників хвороб рослин: грибів, вірусів, віроїдів, бактерій, мікоплазм, нематод; їх співвідношення в загальному патогенному комплексі культурних рослин; їх відмінності за розміром та способами ідентифікації;	<i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях – впродовж практичного заняття та самостійно – в eLearn).	<i>контролю у вигляді тестів/есе / презентації</i> (в eLearn) <i>та усного/письмового опитування</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 3. Біохімічний метод ідентифікації збудників хвороб рослин. Метаболічні профілі.	3/4/10	мікроскопічні методи ідентифікації грибів,		
Тема 4. Прокаріоти і еукаріоти. Будова геному у прокаріотів і еукаріотів. Вірусні геноми.	3/3/10			

Тема 5. Молекулярний метод ідентифікації видів збудників хвороб рослин. Основні принципи.	3/4/10	нематод, бактерій, вірусів; • методи світлової, люмінесцентної і флуорисцентної мікроскопі, використання радіоактивних та флуорисцентних міток у мікроскопії біологічних об'єктів;	самостійної роботи (завдання в eLearn). <i>Підготовка та написання контрольної роботи</i> (описова частина у формі письмової/усної відповіді – на аудиторних заняттях та/або тестова - в eLearn)
Тема 6. Гель-електрофорез в агарозному та поліакриламідному гелі. Спектрофотометрія нуклеїнових кислот.	3/3/5	• методи електронної мікроскопії при ідентифікації вірусів; використання імунферментного аналіз та імунно-електронної мікроскопії;	
Тема 7. Основи полімеразної ланцюгової реакції.	3/3/10	• методи біохімічних досліджень бактерій та дріжджів; • метод гель-електрофорезу:	
Тема 8. ПЛР у реальному часі та аналіз отриманих даних.	3/3/10	ідентифікація віроїдів методом гель-електрофорезу та інші приклади використання гель-електрофорезу: розділення фрагментів ДНК, електрофоретичне розділення продуктів ПЛР-аналізу;	
Тема 9. Гібридизація нуклеїнових кислот, ДНК-фінгерпринтинг. Дот блот аналіз.	3/3/10	• молекулярні методи ідентифікації видів, використання ДНК-зондів для ідентифікації вірусів і віроїдів, ПЛР-аналіз, секвенування; • методи аналізу структури і експресії генів.	
Тема 10. Секвенування нуклеїнових кислот.	3/3/10	вміги: • за симптоматикою хвороби правильно визначати тип збудника; • правильно визначати методологію ідентифікації видової належності фітопатогена в залежності від типу захворювання; • проводити видову ідентифікацію збудників хвороб рослин з використанням сучасних мікроскопічних, біохімічних, молекулярно-генетичних методів досліджень;	
	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та/або участь у конференції		до 10 балів
Всього за семестр	100*0,7 (максимум 70 балів)		
Екзамен	30 балів		
Всього разом	100 балів		

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перекладання:</i>	Практичні/лабораторні, самостійні роботи та/або контрольне опитування необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточних тем. Порушення термінів здачі без поважної причини надає право викладачу знизити оцінку. Перекладання відповідного виду контролю знань відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення курсу дисципліни.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування, використання мобільних пристроїв та додаткової літератури під час виконання відповідного виду контролю знань та екзамену категорично заборонено.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування лекційних та практичних/лабораторних занять є обов'язковим для всіх здобувачів. Запізнення на заняття не допускаються. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем доктора філософії, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Рейтинг здобувача доктора філософії, бали	Оцінка національна за результати складання заліку
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно